

Reguleringsplan, områderegulering for:

jf. plan- og bygningslovens (pbl) kap.12

BERGEN
KOMMUNE

**Berghus, Bybanen fra sentrum til Åsane,
Delstrekning 2,
Sandbrogaten-Eidsvågtunnelen.**

Nasjonal arealplan-ID 4601_65810000

Saksnummer

PLAN-2022/20562

Siste revisjonsdato bestemmelser

31.03.2023

Vedtatt av bystyret

27.09.2023

Det bekreftes at bestemmelsene er i samsvar med bystyrets vedtak.

avdelingsleder

REGULERINGSBESTEMMELSER

(pbl § 12-7)

§ 1 Planens hensikt

Planen regulerer areal til å bygge og drifte Bybanen og sykkelrute i Sandviken, samt gangforbindelser og anlegg tilknyttet forlenget Fløyfjelltunnel i Sandviken. Reguleringsplanens intensjon beskrives detaljert i tilhørende planbeskrivelse datert 17.3.2023.

§ 2 Fellesbestemmelser for hele planområdet

§ 2.1 Funksjons- og kvalitetskrav (§12-7 nr. 4)

§ 2.1.1 Universell utforming

§ 2.1.1.1 Prinsippet om universell utforming skal legges til grunn for valg av løsninger for bybane og hovedsykkelrute med fortau. Fortau, gangveier og andre gangarealer skal som hovedregel være tilgjengelig for alle, universell utforming må avveies mot hensyn til landskap og kulturminnevern.

§ 2.1.1.2 For gangforbindelser som ikke kan utføres med universell utforming skal kompenserende tiltak som rekkverk, trillefast dekke, belysning og hvilebenker undervegs tas i bruk der det er relevant.

§ 2.1.2 Estetisk utforming

§ 2.1.2.1 Alle anlegg skal gis et fornuttrykk med høy estetisk kvalitet og bestandighet. Det skal spesielt vektlegges at sikkerhetskrav for Bybanen og øvrig trafikk kan innpasses i gode byformmessige løsninger. Visuelle og fysiske barrierer samt andre elementer som har negativ innvirkning på bystruktur og byform skal unngås i størst mulig grad.

§ 2.1.2.2 Ved detaljutforming av byrom, torg, tekniske bygg, depot og gangbroer skal estetiske kvaliteter og stedstilpasning vektlegges, og være i tråd med Bergen kommunes arkitektur- og byformingsstrategi.

§ 2.1.3 Sykkelparkering

Innenfor feltene angitt under skal det etableres parkeringsplasser for sykkel i samsvar med tabellen under. Det skal også tilrettelegges for mulighet for etablering av tyverisikre plasser.

Holdeplass	Arealformål	Parkeringsplasser for private sykler (minimum)		Antall p-plasser Bysykel, sparkesykler e.l. (minimum)
		Under tak	I dagen	
Sandviks-kirken	o_ST1, o_GP2, o_SKV19	0	10	20 stativ eller tilsvarende
Amalie Skrams vei	o_ST3	0	15	20 stativ eller tilsvarende
Sandviken sykehus	o_ST4	10	10	20 stativ eller tilsvarende
NHH	o_ST7, o_SF30, o_SKT1	30*	30	40 stativ eller tilsvarende

* Minst 5 plasser med særlig tyverisikring, f.eks. bak låsbar dør.

§ 2.1.4 **Terrengbehandling og vegetasjon**

§ 2.1.4.1 Alle inngrep som utføres som del av tiltaket, skal ta hensyn til omkringliggende terreng, landskapselement, kulturmiljø og kulturminner. Eksisterende terreng og vegetasjon skal tas vare på så langt det er mulig.

§ 2.1.5 **Overvannshåndtering**

§ 2.1.5.1 Overvannshåndtering skal følge prinsipper i Kommunedelplan for overvann, VA-normen og VA-rammeplan. Lokal overvannshåndtering skal legges til grunn ved detaljutforming og prosjektering av tiltak.

§ 2.1.5.2 I anleggsfasen tillates ikke urensset vann ført inn på kommunens ledningsnett uten at det er gitt påslippstillatelse, eller til resipient uten at det er gitt utslippstillatelse.

§ 2.2 **Verneverdier kulturmiljø (§ 12-7 nr. 6)**

§ 2.2.1 Dersom det under anleggsarbeid avdekkes hittil ukjente automatisk fredete kulturminner, skal arbeidet stanses omgående og rette myndighet kontaktes jf. Kulturminnelovens § 8.2.

§ 2.3 **Avkjørsler (§ 12-7 nr. 1)**

§ 2.3.1 Avkjørslene som er markert med piler på reguleringskartet viser hvilken gate eiendommen skal ha atkomst fra. Avkjørslene kan tillates forskjøvet med inntil 2m.

§ 2.4 **Mindre justeringer (§ 12-7 nr. 1)**

§ 2.4.1 Mindre justeringer mellom areal regulert til samferdselsanlegg og tilstøtende arealformål kan tillates, og skal være begrunnet i vanskelige grunnforhold, ustabil og vanskelig fjell, behov for sikring, behov for endrede fyllinger og skråningsutslag, hensyn til infrastruktur i grunnen. Dette forutsatt at justeringen mellom samferdselsanlegg og tilstøtende arealformål ikke får vesentlig negative konsekvenser for tilgrensende arealformål, drift og vedlikehold, universell utforming eller kulturminner.

§ 2.4.2 Mindre justeringer mellom areal regulert til samferdselsanlegg og tilstøtende arealformål kan tillates for å minimere fotavtrykket av veganleggene og forsterke urbane kvaliteter. Dette forutsatt at det ikke går på bekostning av kvaliteten på gang- og sykkelanlegg, trafiksikkerhet eller drift og vedlikehold, universell utforming eller kulturminner.

§ 2.4.3 Mindre justeringer mellom arealformålene innenfor «Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur», herunder plassering av tunnel- og kulvertportaler, både i vertikal- og horisontalnivå, tillates for å optimalisere løsninger, minimere fotavtrykket av veganleggene og/eller forsterke urbane kvaliteter. Dette forutsatt at justeringen ikke går på bekostning av: bredde på fortau, gang- og sykkelveggers funksjon, transportfunksjoner, trafiksikkerheten, landskap, blågrønne strukturer, infrastruktur i bakken samt drift og vedlikehold. Dokumentasjon for at foretatte justeringer svarer til nevnte forutsetninger skal foreligge og framvises ved tilsyn.

§ 2.5 **Fasader mot bybanetraseen**

§ 2.5.1 Innretninger for drift og vedlikehold av Bybanen, herunder kjøreledninger, kan festes til bygninger og konstruksjoner langs banetraseen. Dette skal ikke gå på bekostning av hensynet til funksjonene eller kulturminneverdiene til bygget. Der fasade ikke har tilstrekkelig styrke for innfesting av kontaktledning må det sikres bygningsmessige tiltak for gjennomføring av tiltaket.

§ 2.5.2 For nye byggverk langs banetraseen skal fasader som vender mot traseen tåle innfesting av oppheng for Bybanens kjøreledning.

§ 2.6 **Støy og vibrasjoner og utslipp til luft (§ 12-7 nr. 3)**

§ 2.6.1 Tiltak mot luftoverført støy skal baseres på Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442/2021 med tilhørende veileder M-2061).

§ 2.6.2 Grenseverdien i NS 8175 2019 (klasse C), LA, max = 32 dB, legges til grunn for omfanget av tiltak mot strukturoverført lyd fra tunnelene. På dagstrekningene er målsetningen LA, max = 37 dB i rom der strukturlyd er dimensjonerende.

Dersom kostnadene står i rimelig forhold til effekten, skal det gjennomføres tiltak for å oppnå lavere nivåer for strukturoverført lyd.

§ 2.6.3 Tiltak mot vibrasjoner skal baseres på standard for vibrasjoner og støt NS 8176 2017(klasse C).

Dersom kostnadene står i rimelig forhold til effekten, skal det gjennomføres tiltak for å oppnå lavere nivåer for vibrasjoner.

§ 2.6.4 For anleggsfasen vises det til følgende retningslinjer og standarder: T-1442 og M-2061 for støy, T-1520* for støv og NS 8141 for vibrasjoner og støt i byggverk. Anbefalte grenseverdier skal følges i størst mulig grad. Ved overskridelser av anbefalte grenseverdier skal det varsles og gjennomføres avbøtende tiltak.

§ 2.6.5 Planen behandler to ulike kategorier av støyskjermingstiltak etter §2.6.1:

- A. Skjerm eller voll langs bane og veg. Tiltakene er markert på plankartet og anbefalt høyde gitt i støyrapport. Nøyaktig plassering, høyde og utforming av støyskjermer vist i plankartet skal avklares ved søknad om tiltak (jf.§2.8.11).
- B. Lokale skjermingstiltak skal konkretiseres før byggestart (jf. § 2.8.11). Lokale tiltak skal være et tilbud til aktuelle eiendommer.

§ 2.7 Utfyllende vilkår (§ 12-7 nr. 12)

§ 2.7.1 Illustrasjonsplan datert 17.3.2023, som består av 4 kartblad med tilhørende snitt, skal være retningsvisende for disponering av området.

§ 2.7.2 Illustrasjonsplanen, datert 17.3.2023, er juridisk bindende for hvor det skal være grønt dekke i banetraseen og ellers retningsgivende for utforming av anlegget. Dekket kan justeres i overgangssonene, kryssinger og i holdeplassområder basert på linjegeometri og hensyn til sikkerhet.

§ 2.7.3 VA-rammeplan med tilhørende infrastrukturplan skal følges. Detaljutforming og prosjektering av tiltak skal følge krav, rammer og løsninger i VA-rammeplan med tilhørende infrastrukturplan.

§ 2.7.4 Trafikksikkerhetsrevisjonen skal følges opp i prosjekteringen og i detaljerte tekniske planer.

§ 2.8 Dokumentasjonskrav (§ 12-7 nr. 12)

Før arbeidene på det enkelte arbeidssted starter, skal det foreligge:

§ 2.8.1 Detaljerte tekniske planer.

Torg og grøntområder

- For torg o_ST1, o_BR1(Sandvikskirken), o_SKV1, grøntområder o_GAA1, o_GP1 og o_GP2 samt kombinert formål o_SKF1 skal en samlet detaljert plan vise utforming, materialbruk, møblering og beplantning i samsvar med bestemmelsene til arealformålene i §3. Planen skal vise oppholds- og gangsoner, kjøretilkomst og plassering av HC-parkering for kirken, oppstillingsplasser for bære-biler og andre kjøretøy for drift og vedlikehold. Instans som skal eie og drifte arealet skal gi uttale til byggeplanene. Bergen kirkelige fellesråd skal involveres i utarbeiding av planene. Planen skal godkjennes av rette kulturmiljømyndighet og kirkens godkjenningorgan.
- Planer for områdene rundt Sandvikskirken skal vise plan for skilting frem til inngangene.
- For torg o_ST3 (Amalie Skrams vei), o_ST4 (Sandviken sykehus), o_ST5(ved Gamle Bergen) og o_ST7 (NHH) skal detaljerte planer vise utforming, møblering og beplantning etc. Instans som skal eie og drifte arealet skal gi uttale til byggeplanene

- For park (GP), blå-/grønnstruktur (GBG) og friområde GF skal detaljerte planer vise utforming, møblering og beplantning etc. Instans som skal eie og drifte arealet skal gi uttale til byggeplanene.

Infrastruktur

- Detaljerte tekniske planer for veganlegg, herunder gang- sykkelveger skal forelegges og godkjennes av vegeier/rette vegmyndighet. Planen skal omfatte tilpassing til tilstøtende arealer.
- Detaljerte tekniske planer for infrastruktur skal forelegges og godkjennes av instans som skal eie og drifte anleggene samt eiende instans av infrastruktur som blir eller kan bli berørt av tiltakene. Ved søknad om andre løsninger for infrastrukturanlegg enn vedtatt VA-rammeplan med tilhørende infrastrukturplan, skal endringsforslag forelegges infrastruktureierne og godkjennes av Bergen Vann i forkant av utførelse.
- Arbeid med infrastruktur under bakken kan startes opp før det foreligger detaljerte tekniske planer for byrommene. Grensesnitt mellom hovedelementene i detaljerte planer for byrom skal da framgå av tekniske planer for infrastruktur i grunnen.
- Dokumentasjon for eventuelt justert løsning innenfor bestemmelsesområde #8 skal inneholde en beskrivelse av endringens virkning ut ifra hensynene som er angitt i §5.1.2.2.
- Dokumentasjon for eventuelt justert løsning innenfor bestemmelsesområde #9 skal inneholde en beskrivelse av endringens virkning ut ifra hensynene som er angitt i §5.1.2.5.

- § 2.8.2 Detaljerte tekniske planer som dokumenterer at gjeldende krav til rømningsvei via eksisterende VA-tunnel felt o_SVA oppfylles.
- § 2.8.3 Miljøoppfølgingsplan som sikrer at miljøkrav fastsatt i lover, forskrifter, sentrale retningslinjer og spesifikke krav fra byggherre ivaretas i prosjekteringsfasen og bygge- og anleggsperioden. Miljøprogram, datert 17.3.2023, skal være styrende for arbeid med miljøoppfølgingsplan.
- § 2.8.4 Rivningsdokumentasjon for bygg som skal rives. Verneverdig bebyggelse som må fjernes som del av utbygningen, skal dokumenteres i henhold til Byantikvarens til enhver tid gjeldene veileder for dokumentasjon av bygninger som må rives.
- § 2.8.5 Tilstanden til verneverdige og listeførte hageanlegg som inngår i eller grenser direkte til planområdet skal dokumenteres. Før områdene BA11, BA20 og o_GP10 kan benyttes som midlertidig anleggsområde, skal det gjennomføres fagkyndig dokumentasjon av hageanleggene tilhørende Brødretomten (gnr/bnr 168/798), Christineborg (gnr/bnr 168/800) og eiendommen mellom disse (gnr/bnr 168/799).
- § 2.8.6 Plan for disponering av eventuelle overskuddsmasser.
- § 2.8.7 Plan for tiltak mot støy, støv, strukturlyd og vibrasjoner i anleggsfasen.
- § 2.8.8 Tilstandsvurdering og plan for sikring av eksisterende bebyggelse og anlegg langs banetraseen. Tilstandsvurderingen skal gjennomføres før, under og etter anleggsarbeidene.
- § 2.8.9 Sikringsplan for o_BR1 (Sandvikskirken) skal beskrive konsekvenser av tiltaket og hvilken type sikringstiltak som må gjennomføres før, under og etter anleggsarbeidene for Bybanen. Sikringsplanen skal gjøre rede for avgrensning av anleggsarealet inn mot kirkebygget. Sikringsplanen skal forelegges kirkens godkjenningorgan og rette kulturmiljømyndighet før det gis igangsettingstillatelse for arbeider innenfor området.
- § 2.8.10 Plan for håndtering av overvann i anleggsfasen.
- § 2.8.11 Ny støyberegning som skal ligge til grunn for utforming av støyskjermer og lokale støytiltak. Alle eiendommer som er aktuelle for lokale tiltak skal angis i tekst i de nye beregningene.
- § 2.8.12 I faresone ras- og skredfare H310_1 skal det utarbeides fagkyndige utredninger som dokumenterer tilstrekkelig sikkerhet for ethvert tiltak før tillatelse gis. Dokumentasjonen skal oppfylle den til enhver tid gjeldende byggteknisk forskrift. Det vises til rapporten «Skredfarekartlegging påhuggsområder Eidsvåg og Sandviken» datert 21.05.21.
- § 2.8.13 Godkjent plan for trafikkavvikling og beredskap for anleggsgjennomføring.

§ 3 Bestemmelser til arealformål

§ 3.1 Bebyggelse og anlegg (§ 12-5 nr. 1)

§ 3.1.1 Bebyggelse og anlegg, BA

§ 3.1.1.1 I områder regulert til BA skal eldre reguleringsplan eller kommuneplan i samsvar med tabell 1 (vedlegg) gjelde foran denne plan (PlanID 65810000) fra ett år etter at bruken av områdene til midlertidige bygge- og anleggsområder opphører. Arealformålet ligger under bestemmelsesområder for midlertidig bygge- og anleggsområde, jf. § 5.1.4.

§ 3.1.1.2 Innenfor felt BA26 kan gamle trappeforbindelser reetableres.

§ 3.1.1.3 Felt BA28, Munkebotn 16 (gnr/bnr 168/890) og felt BA52 Søndre Øyjorden 38 (gnr/bnr 168/1480) er tatt med i planen grunnet arealbehov i anleggsfasen og usikkerhet om eksisterende boliger kan bebos i anleggsperioden.

§ 3.1.2 Boligbebyggelse, B

§ 3.1.2.1 Hager, uteoppholdsareal, parkering og andre utearealer skal opparbeides på nytt tilpasset boligformålet, dersom arealene endres på grunn av tilgrensende tiltak.

§ 3.1.3 Forsamlingslokale for religionsutøvelse, BR

o_BR1 Sandvikskirken er en listeført kirke av nasjonal verdi. Ved vedlikehold og utbedringer skal fasadeuttrykk og konstruksjon bevares. Fasadeelementer som vinduer, dører, taktekking, samt overflatebehandling, skal så langt som mulig bevares i sin opprinnelige tilstand. Ved nødvendig utskifting brukes samme type materialer som originalt. Alle tiltak skal forelegges kulturmiljømyndigheten, jf. FOR-2020-12-18-2827 Forskrift om forvaltning av kulturhistorisk verdifulle kirker (kirkebyggforskriften).

§ 3.1.4 Idrettsanlegg, BIA

o_BIA1 og o_BIA2 er en del av Stemmemyren idrettsanlegg og kan brukes til idrettsformål med tilhørende aktiviteter.

§ 3.2 Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur (§ 12-5 nr. 2)

§ 3.2.1 Fellesbestemmelser for samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur

§ 3.2.1.1 Utforming (§12-7 nr. 1)

§ 3.2.1.1.a Samferdselsarealene utgjør en sentral del av det offentlige byrommet og skal ha en form, kvalitet og materialbruk som reflekterer dette.

§ 3.2.1.1.b Brokonstruksjonene o_STS9 og o_STS10 skal gis en god arkitektoniske utforming. Belysningen under broen jf. § 3.2.20.3 skal støtte opp under den arkitektoniske utformingen.

§ 3.2.1.2 Funksjons- og kvalitetskrav (§ 12-7 nr. 4)

§ 3.2.1.2.a Alle dekker skal sikre god framkommelighet, sikkerhet og komfort for de trafikantergrupper som skal ferdes på dem. Dekkene skal bidra til et helhetlig uttrykk og stedsidentitet. Materialbruken skal være varig, og lite vedlikeholdskrevende.

§ 3.2.1.2.b På broer og konstruksjoner for samferdselsanlegg kan master til belysning og kjøreledning monteres på utsiden av konstruksjonen selv om disse da kommer utenfor formåls grensene.

§ 3.2.1.2.c Det skal vurderes varmekabler på gangveger og turveger for å sikre god framkommelighet til bybaneholdeplassene.

§ 3.2.1.3 Juridiske linjer, eksempelvis støyskjerm, støttemur, sikringsgjerde (§§ 12-7 nr. 1 og 4)

§ 3.2.1.3.a Mindre justeringer av støyskjermer vist i planen tillates. Nøyaktig plassering, høyde og utforming av støyskjermer vist i plankartet skal avklares ved søknad om tiltak i samsvar med §2.8.11. Støyskjermerne skal tilpasses omgivelsene mht. materialvalg og utforming.

§ 3.2.1.3.b Støytiltak i Åsaneveien skal optimaliseres før byggestart. Plassering og høyde av støyskjerm kan endres fra plasseringen vist på plankart innenfor formål o_SBG10 eller o_SBG12. Støytiltak skal oppnå tilnærmet samme eller bedre støyreducerende effekt som plassering vist på plankart.

§ 3.2.1.3.c Mindre justering av murer vist i planen tillates.

§ 3.2.2 **Vei, SV**

§ 3.2.2.1 Veg merket o_SV skal være offentlig.

§ 3.2.2.2 Veg merket f_SV med tilgrensende felt merket f_SVT skal være felles for følgende eiendommer slik:

Felles vei:	Eiendommer, gnr./bnr.
f_SV7 Nyhavnsveien	168/930, 168/933
f_SV14 Søndre Øyjorden	168/1464, 168/1465, 168/1466, 168/1467
f_SV1 Formanns vei/ Amalie Skrams vei	168/794, 168//795, 168//796
f_SV3 Sandviksleitet	168/888, 168/890

§ 3.2.2.3 F_SV3 er tilkomst for friområde (168/888) og bolig (168/890) og skal holdes fritt for stengsler.

§ 3.2.3 **Kjøreveg, SKV**

§ 3.2.3.1 Veg merket o_SKV skal være offentlig.

§ 3.2.3.2 I felt o_SKV19 kan det etableres 2 HC-parkeringsplasser og sykkelparkeringsplasser jf. § 2.1.3.

§ 3.2.3.3 I felt o_SKV1 skal dekket tilpasses tilstøtende torg slik at gaten fremstår som en del av et enhetlig byrom jf. §2.8.1.

§ 3.2.4 **Fortau, SF**

§ 3.2.4.1 Fortau merket o_SF skal være offentlig.

§ 3.2.4.2 Det kan etableres parkeringsanlegg for sykkel under o_ST7, o_SF30, og o_SS3 med tilkomst fra o_SS4 via o_SVG3.

§ 3.2.5 **Torg, ST**

§ 3.2.5.1 For torg o_ST hvor arealformålet grenser til veg o_SV, o_SKV, o_STS skal det være ganglinje med minimum bredde 2,5 m.

§ 3.2.5.2 **Sandvikskirken**

§ 3.2.5.2.a Innenfor formål o_ST1 Torgareal og o_BR1 Sandvikskirken skal det etableres et helhetlig torgareal. Torgarealet skal ha funksjon som et byrom for Sandvikskirken og nærmiljøet, og være gangadkomst til publikumsinngang til underjordisk bybaneholdeplass. Torget skal opparbeides med varige materialer av høy kvalitet og inneholde møbleringselement som inviterer til lek og opphold. Møbleringen må tilpasses behovet til Sandvikskirken og fremkommelighet til publikumsinngangen. Det skal tilrettelegges for tilkomst for drift og vedlikehold av Sandvikskirken og Bybanen.

§ 3.2.5.2.b Byrommet skal holdes åpent rundt Sandvikskirken slik at kirkens monumentalitet videreføres.

§ 3.2.5.2.c Regnvann bør tas i bruk som en ressurs og kvalitet i byrommet.

§ 3.2.5.3 **Amalie Skrams vei, Sandviken sykehus og NHH**

§ 3.2.5.3.a Torg merket o_ST3 (Amalie Skrams vei), o_ST4 (Sandviken sykehus) og o_ST7 (NHH) er byrom mot bybaneholdeplass (o_SH). Områdene skal tjene som møteplasser og opparbeides som sammenhengende byrom med gode gangforbindelser internt og mot tilgrensende områder. Gjerder og sprang i dekker skal unngås for å sikre god tilgjengelighet. Arealene skal opparbeides med dekker av høy kvalitet. Der det er mulig skal det benyttes permeable dekker som ivaretar

overvannshåndtering. Vegetasjon skal brukes som strukturerende element og for å markere ganglinjer.

§ 3.2.5.3.b Innenfor o_ST3 kan det settes opp kjøreledningsmaster. Plassering og utforming skal ta hensyn til det historiske miljøet det inngår i, samt fremkommelighet for gående, syklende og kjøretøy.

§ 3.2.5.4 Gamle Bergen

§ 3.2.5.4.a Plassdannelse merket o_ST5 (ved Gamle Bergen) skal opparbeides som byrom tilrettelagt for opphold langs gang- og sykkelarealet. Materialbruk, møblering og utforming skal hensynta tilgrensende kulturhistorisk miljø i Gamle Bergen.

§ 3.2.5.4.b Torget o_ST5 skal inngå i et helhetlig byrom sammen med tilstøtende areal o_GP15.

§ 3.2.5.4.c God fremkommelighet for gående og syklende skal sikres gjennom plassen. Det skal vurderes materialbruk som bidrar til å redusere farten på sykkeltrafikk på tilstøtende gang og sykkelvei (ramper tilknyttet hovedsykkelrute).

§ 3.2.5.5 Offentlig eller fellesområder (§12-7 nr. 14)

§ 3.2.5.5.a Torg skal være offentlig.

§ 3.2.6 Gang-/ sykkelveg, SGS, og gangveg/ gangareal, SGG

§ 3.2.6.1 Gang- og sykkelvei merket o_SGS, og gangveg/gangareal merket o_SGG skal være offentlig.

§ 3.2.6.2 Beplantning og formgivning skal benyttes som tiltak for å redusere farten på sykkeltrafikk på o_SGS13 og o_SGS14 (vertikalnivå 3, bro).

§ 3.2.6.3 o_SGS9 skal opparbeides med varmekabler.

§ 3.2.6.4 o_SGG2 skal opprettholdes som offentlige gangforbindelser.

§ 3.2.6.5 Gangvei merket o_SGG17, o_SGG40 og o_SGG41 skal være kjøretilkomst for eksisterende boenheter på følgende eiendommer:

Kjørbar gangvei:	Eiendommer, gnr./bnr.
o_SGG17: (Amalie Skrams vei)	168/797, 168/798, 168/800
o_SGG40: (Kirkegaten)	168/8, 168/12, 168/528, 168/1922
o_SGG41 (Sandviksveien)	168/74, 168/84, 168/85, 168/86, 168/89

§ 3.2.6.6 Innenfor o_SGG17 kan det settes opp kjøreledningsmaster. Plassering og utforming skal ta hensyn til det historiske miljøet det inngår i, samt fremkommelighet for gående, syklende og kjøretøy.

§ 3.2.6.7 o_SGG29 og o_SGG43 er forbindelse mellom bussterminal, hovedsykkelruten og bybaneholdeplass. Det skal integreres heis i konstruksjonen og utforming av trappen i o_SGG29 skal sees i sammenheng med utforming av bussterminalen o_SKT1.

§ 3.2.6.8 o_SGG40 skal opparbeides som snarveg mellom Sandviksveien og Kirkegaten som forlengelse av turvei o_GT1.

§ 3.2.7 Sykkelanlegg, SS

§ 3.2.7.1 Formålet omfatter separat sykkelanlegg langs vei, og/eller sykkelfelt langs bane, i vertikalnivå 2 (på bakken) og 3 (over bakken, bro).

§ 3.2.7.2 Gangbro o_SS9 og o_SF44 skal ha en slank konstruksjon og lett uttrykk som forholder seg til parken o_GP12.

§ 3.2.8 Annen veggrunn - tekniske anlegg, SVT

§ 3.2.8.1 Formålet omfatter veggrunn som er nødvendig for å ivareta vegens funksjon samt tekniske anlegg og adkomst til disse. Felles eierform er angitt i §3.2.2.2.

§ 3.2.8.2 Innenfor formålet kan det føres opp rekkverk og gjerder, murer, støyskjermer, trapper og andre nødvendige tekniske anlegg og installasjoner tilhørende veganlegget, herunder likeretter, etter

gjeldende tekniske krav. Plassering skal gå frem av detaljprosjektering / byggeplan.
Forstøtningsmurer, gjerder og andre installasjoner til privat eiendom skal ligge utenfor o_SVT.

§ 3.2.8.3 Innenfor område o_SVT1 kan det etableres likeretter med tilkomst fra o_SKF9.

§ 3.2.8.4 Innenfor o_SVT2 kan det etableres vendehammer for o_SGS5.

§ 3.2.9 **Annen veggrunn – grøntareal, SVG**

§ 3.2.9.1 Formålet omfatter veggrunn som i hovedsak skal være grøntareal, enten i form av eksisterende vegetasjon som er tatt vare på, rehabilitert, eller i form av ny opparbeiding og beplantning. I naturpregede områder skal vegetasjon så langt som mulig bestå av stedeegne arter. Biologisk mangfold skal vektlegges. For mindre områder som har en teknisk funksjon, kan hardt dekke med høy kvalitet benyttes.

§ 3.2.9.2 Områder som rehabiliteres eller er nye grøntarealer, skal opparbeides på en estetisk god måte. Områdene skal inngå i byggeplaner for anlegget. Illustrasjonsplaner datert 17.3.2023 skal være retningsgivende for utforming.

§ 3.2.9.3 Innenfor formålet kan det oppføres rekkverk og gjerder, murer, støyskjermer, trapper, leskur og andre nødvendige installasjoner tilhørende veganlegget, herunder kjøreledningsmaster. Plassering skal ivareta siktlinjer og andre tekniske krav og gå frem av byggeplan. Forstøtningsmurer, gjerder og andre installasjoner til privat eiendom skal ligge utenfor o_SVG.

§ 3.2.9.4 I felt o_SVG1 skal vegetasjon benyttes i rabatt mellom gående og syklende og tilføre grønne kvaliteter til sykkelveg med fortau. Det skal etableres regnbed for lokal overvannshåndtering. Det kan etableres møblerte soner med hardt dekke, tilrettelagt for opphold.

§ 3.2.9.5 I felt o_SVG1 og o_SVG4 kan det etableres gangforbindelser fra private trapper til o_SS2 og o_SF21.

§ 3.2.9.6 I felt o_SVG2 skal det etableres trapp fra o_SKV9 ved gangfelt opp til SV8.

§ 3.2.10 **Trasé for Bybanen, STS**

§ 3.2.10.1 Innenfor o_STs skal det anlegges spor og holdeplass for Bybanen. Det kan oppføres nødvendige tekniske installasjoner knyttet til drift av Bybanen, herunder kjøreledningsmaster.

§ 3.2.11 **Tekniske bygg/konstruksjoner, STB**

§ 3.2.11.1 Innenfor o_STB1 kan det etableres forbindelse til underjordisk stasjon innenfor bestemmelsesområde #10 på vertikalnivå 1 (under bakken). Det kan oppføres nødvendige tekniske installasjoner knyttet til drift av Bybanen.

§ 3.2.12 **Holdeplass/plattform for Bybanen, SH**

§ 3.2.12.1 Felt o_SH gjelder holdeplass for bane.

§ 3.2.12.2 I forbindelse med holdeplasser for bybane (o_SH), skal det etableres et helhetlig fotgjengerareal som tilfredsstiller krav til universell utforming og som danner en sammenheng mellom holdeplass og omgivelsene. Holdeplasser skal knyttes til tilgrensende offentlige arealer ved å innarbeide venteearealet i et helhetlig byrom. På holdeplassene skal det etableres leskur. Det kan etableres benker, gjerder og tekniske anlegg nødvendig for drift av banen.

§ 3.2.13 **Annen banegrunn - tekniske anlegg, SBT**

§ 3.2.13.1 Innenfor o_SBT kan det oppføres kjøreledningsmaster, forstøtningsmurer, støyskjermer og andre innretninger og tekniske installasjoner for drift av Bybanen. Arealet skal gis en opparbeiding tilpasset omgivelsene.

§ 3.2.13.2 Innenfor o_SBT1 kan det etableres likeretter med tilkomst fra o_SGS2.

§ 3.2.13.3 På tunnelstrekninger er det lagt inn en sone o_SBT hvor det tillates tilpassinger i traseen horisontalt og vertikalt. Dokumentasjon for justeringer skal foreligge i tiltaket og framvises ved tilsyn.

§ 3.2.14 **Annen banegrunn – grøntareal, SBG**

§ 3.2.14.1 Området skal være grønt, enten rehabilitert eller i form av ny beplantning. For små områder som har en teknisk funksjon, kan hardt dekke med høy kvalitet benyttes. Innenfor SBG kan det oppføres murer, tunnelportaler, sikkerhetsgjerder, kjøreledningsmaster, forstøtningsmurer, støyskjermer og andre tekniske installasjoner, samt likeretter. Større areal skal gis en parkmessig opparbeiding tilpasset omgivelsene.

§ 3.2.14.2 I naturpregede områder skal vegetasjon så langt som mulig bestå av stedegne arter.

§ 3.2.14.3 Innenfor o_SBG1 kan det etableres likeretter med tilkomst fra o_SGS2.

§ 3.2.14.4 O_SBG10 (Åsaneveien). Skulder langs sykkelvegen skal benyttes til vegetasjon. Ved særlig trange tverrsnitt skal det benyttes klatreplanter langs mur. Transparente støyskjermer vurderes. Klatreplanter på støyskjermer skal vurderes dersom støyskjerm ikke er transparente.

§ 3.2.15 **Kollektivterminal, SKT**

§ 3.2.15.1 På o_SKT1 skal det etableres kollektivterminal for buss. Innenfor området kan det tilrettelegges for kjøreareal for buss, bussholdeplasser, reguleringsplasser, venteareal med leskur og oppstilling for taxi.

§ 3.2.15.2 Områdene skal opparbeides med gatetrær og annen variert beplantning. Vegetasjonen skal bidra til forskjønnelse av området. Områdene skal ha soner for håndtering av overvann fra tilstøtende veiareal og skal opparbeides med regnbed eller tilsvarende. Videre skal området etableres med gode og varige kvaliteter, mht. dekker, møblering og materialvalg. For dekker skal det velges natursteinsdekke der det er mulig.

§ 3.2.16 **Kollektivholdeplass, SKH**

o_SKH skal benyttes til holdeplass for buss.

§ 3.2.17 **Parkering, SPA**

§ 3.2.17.1 f_SPA1 skal opparbeides til felles parkering for Sandviksveien 87, gnr/bnr 168/67 og for Sandviksveien 95, gnr/bnr 168/72.

§ 3.2.17.2 o_SPA3 er parkeringsplass på offentlig eiendom.

§ 3.2.17.3 f_SPA2 skal opparbeides til felles parkering for Amalie Skrams vei 54, gnr/bnr 168/89. Det kan opparbeides 7 plasser.

§ 3.2.18 **Teknisk infrastruktur, STI**

§ 3.2.18.1 Det kan etableres overvannsledning ført i borehull til sjø, for å lede bort overflatevann fra veg og bane. Endelig trasé avklares under detaljprosjektering. Tiltaket reguleres i vertikalnivå 1 (under bakken) og vertikalnivå 4 (på bunnen).

§ 3.2.19 **Vann- og avløpsnett, SVA**

§ 3.2.19.1 o_SVA er VA-tunnel på vertikalnivå 1, og kan benyttes til rømningsvei fra underjordisk stasjon.

§ 3.2.19.2 Nødvendige tiltak for å tilpasse eksisterende VA-tunnel til bruk som rømningstunnel tillates. Tiltak skal dokumenteres, jf. § 2.8

§ 3.2.20 **Kombinerte formål for samferdselsanlegg og/eller teknisk infrastrukturtraseer – kombinert kjøreveg/veg, sykkelanlegg og fortau, SKF**

§ 3.2.20.1 På o_SKF3 skal det etableres kombinert formål for kjørevei/veg og sykkelanlegg.

§ 3.2.20.2 På o_SKF5, o_SKF6, o_SKF7, o_SKF8 skal det etableres kombinert formål for kjørevei/veg, sykkelanlegg og fortau.

§ 3.2.20.3 Innenfor o_SKF9 skal det etableres gangforbindelse mellom o_SGG32 og o_SGG33/o_SF39. Det skal være tilkomst til likeretter i o_SVT1. Området skal opparbeides med god belysning og på en slik måte at det vil oppleves attraktivt og trykt å ferdes der.

§ 3.2.21 **Kombinerte formål for samferdselsanlegg og/eller teknisk infrastrukturtraseer – kombinert torg og tekniske bygg/konstruksjoner, SKF**

§ 3.2.21.1 Sandvikskirken

Innenfor o_SKF1 kan det etableres publikumsinngang til underjordisk holdeplass (vertikalnivå 1), samt nødvendige bygg og tekniske installasjoner.

Inngangsbygget skal utformes med hensyn til omliggende kulturhistorisk miljø og underordne seg kirkebygget, slik at kirkens monumentalitet videreføres. Estetisk utforming skal vektlegges og varige materialer av høy kvalitet skal benyttes.

Maks tillatt byggehøyde = 6 meter. Mak tillatt gesimshøyde = K+26.

§ 3.2.22 **Kombinerte formål for samferdselsanlegg og/eller teknisk infrastrukturtraseer – kombinert vei og trasé for sporvei/forstadsbane, SKF**

o_SKF10 og o_SKF11 er kombinerte formål for veg og forstadsbane (Bybanen) på vertikalnivå 1 (under bakken).

§ 3.2.23 **Kombinerte formål for samferdselsanlegg og/eller teknisk infrastrukturtraseer – kombinert vei og annen banegrunn – tekniske anlegg, SKF**

o_SKF12 - o_SKF15 er kombinerte formål for veg og annen banegrunn tekniske anlegg (Bybanen) på vertikalnivå 1 (under bakken).

§ 3.3 **Grønnstruktur (§ 12-5 nr. 3)**

§ 3.3.1 **Fellesbestemmelser for grønnstruktur (felt GBG, GN, GTD, GT, GF og GP, GAA)**

§ 3.3.1.1 **Utforming (§12-7 nr. 1)**

Grønnstrukturen utgjør en sentral del av det offentlige byrommet og skal ha en form, kvalitet og materialbruk som reflekterer dette.

For å oppnå gode helhetlige løsninger skal følgende felt planlegges i sammenheng:

- Felt o_GP1 og o_GP2
- Felt o_GP3, o_GP4, o_GP5, o_GP6, o_GP7, o_GP8 og o_GBG2
- Felt o_GP11 og o_GP12
- o_GBG5, o_GT5, o_GBG6, o_GN1, o_GP13 og o_GP14

Alle terrenginngrep skal skje mest mulig skånsom for omgivelsene. Eksisterende trær og vegetasjon skal i størst mulig grad bevares. Eksisterende vegetasjon innenfor områder merket GBG skal ivaretas spesielt.

Det kan etableres stier/gangforbindelse etter intensjon vist i illustrasjonsplan.

§ 3.3.1.2 **Om området/områdene skal være offentlige eller felles (§ 12-7 nr. 14)**

Grønnstruktur skal være offentlig.

§ 3.3.2 **Blå/ grønnstruktur, GBG**

§ 3.3.2.1 Områder avsatt til blå/grønnstruktur, GBG, omhandler grønne korridorer med verdi for friluftsliv og naturmangfold. Områdene skal ha et grønt preg, men kan tilrettelegges med trapper eller andre elementer som fremmer kvalitet mht. bruk og opplevelse av blå/grønnstruktur.

§ 3.3.2.2 Det grønne preget i o_GBG1 skal videreføres/reetableres. Eksisterende gangforbindelse skal oppgraderes og videreføres. Gangforbindelsen kan ha trappetrinn. Eventuelle håndlister må tilpasses omgivelsene. Det kan etableres gangveger/stier, jamfør intensjon i illustrasjonsplanen.

For krav til detaljerte tekniske planer, se §2.8.1.

§ 3.3.3 **Naturområde, GN**

Områder avsatt til naturområde, o_GN1, skal ha liten grad av inngrep. Områder avsatt til naturområde skal bevares mest mulig urørt.

§ 3.3.4 **Turdrag, GTD**

Innenfor o_GTD1 skal snarveg til hovedsykkelrute og holdeplass fra Gamle Bergen videreføres. Eventuelle håndlister må tilpasses omgivelsene.

§ 3.3.5 **Turveg, GT**

§ 3.3.5.1 o_GT1 skal opparbeides som snarvei mellom Sandviksveien og Kirkegaten. Gangforbindelsen kan ha trappetrinn. Eventuelle håndlister må tilpasses omgivelsene.

§ 3.3.5.2 o_GT2 og o_GT3 skal opparbeides som snarveg mellom Sandviksveien og Amalie Skrams vei.

§ 3.3.5.3 o_GT4 skal opparbeides som en snarveg mellom holdeplass for Bybanen i Amalie Skrams vei og Sudmanns vei.

§ 3.3.5.4 Det skal ikke gjøres inngrep i o_GT6 Fjellveien. Det er tillatt å gjøre nødvendig vedlikehold av veglegeme og tilstøtende murer.

§ 3.3.5.5 o_GT7 «Hønsen» skal oppgraderes og videreføres. Det skal benyttes enkle og tradisjonelle materialer som brostein og skifer i dekker og håndstein i murer. Gangforbindelsen skal ha trappetrinn. Eventuelle håndlister må tilpasses omgivelsene.

§ 3.3.5.6 Innenfor o_GT8 skal det etableres offentlige gangforbindelser. Gangforbindelsene kan ha trappetrinn. Eventuelle håndlister må tilpasses omgivelsene.

§ 3.3.5.7 o_GT9 skal opparbeides med varmekabler.

§ 3.3.6 **Friområde, GF**

Friområde o_GF1 skal opparbeides med naturpreg og en enkel tilrettelegging for opplevelse, lek, fysisk aktivitet og rekreasjon.

§ 3.3.7 **Grønnstruktur, Park, GP**

§ 3.3.7.1 Ved utforming av områdene skal rekreasjon og aktivitet vektlegges.

§ 3.3.7.2 Områder for park kan inneholde grøfter, fyllinger, kjøreledningsmaster, skjæringer, murer og rekkverk for Bybanen, eller andre samferdselsformål, som er nødvendig for å opparbeide tilstøtende samferdselsanlegg.

§ 3.3.7.3 Landskapsforming og overvannshåndtering skal samordnes. Overvann skal fortrinnsvis tas hånd om lokalt og åpent. Flerfunksjonelle løsninger skal etterstrebnes Jfr. KDP for overvann og VA-rammeplan.

§ 3.3.7.4 Innenfor o_GP16 skal det være tilkomst mellom o_SV9 og o_SF28.

§ 3.3.7.5 **Park ved Sandvikskirken, o_GP1**

Felt o_GP1 skal opparbeides med naturpreg. Det skal etableres gangforbindelser jf. intensjonen i illustrasjonsplan. Nye gangforbindelser må underordne seg Sandvikskirken. Utforming, material- og fargebruk skal tilpasses slik at opplevelsen av kirken ikke forringes.

For krav til detaljerte tekniske planer, se §2.8.1

§ 3.3.7.6 Lindealleen innenfor felt o_GP9 og #6 samt o_GP11 og #7 (Amalie Skrams vei) er rester av gamle vegfar mot Brødretomten (gnr/bnr 168/798) og Christineborg (gnr/bnr 168/800), og skal hensyntas særlig i utforming av parkarealene. Allétrærne skal videreføres eller reetableres etter anleggsfasen.

- § 3.3.7.7 Felt o_GP10 (Amalie Skrams vei) skal opparbeides slik at arealet inngår i en visuell sammenheng med de omliggende eiendommene Brødretomten (gnr./bnr. 168/798) og Christineborg (gnr./bnr. 168/800). Parkarealet skal tilpasses mot og bidra til å styrke områdets kulturhistoriske karakter.
- § 3.3.7.8 Innenfor felt o_GP13 og o_GP14 skal og eksisterende vegetasjon bevares så langt det er mulig. I o_GP14 skal det etableres snarveg mot Munkebotn.
- § 3.3.8 **Angitt grønnstruktur kombinert med andre angitte hovedformål – Kombinert Blå/grønnstruktur og Tekniske bygg/konstruksjoner - GAA**
- § 3.3.8.1 Innenfor o_GAA1 kan det etableres nødvendige bygg og tekniske installasjoner i forbindelse med publikumsinngang til underjordisk bybaneholdeplass.
- § 3.3.8.2 Det kan settes opp røykventilasjonsjakt ifm. teknisk rom/underjordisk holdeplass tilknyttet Bybanen. Ventilasjonssjakten kan ha et fotavtrykk på maksimalt 7m² og en høyde på maksimalt 2 meter over gjennomsnittlig terrengnivå. Tårnet skal sikres med rist, ha en utforming som tilpasser seg kulturmiljøet det inngår i og i mest mulig grad skjermes med vegetasjon.
- § 3.3.8.3 Det grønne preget i skråning bak Sandvikskirken skal videreføres/reetableres. Det skal etableres gangforbindelser, jamfør intensjon i illustrasjonsplanen.
- For krav til detaljerte tekniske planer, se §2.8.1.

§ 4 Bestemmelser til hensynssoner (§§ 12-6, 12-7 og 11-8)

§ 4.1 Sikrings-, støy- og faresoner (§ 11-8 a) (Sone H190 og H320)

§ 4.1.1 Frisikt, H140

Det skal ikke være hindringer høyere enn 0,5 over terreng.

§ 4.1.2 Andre sikringssoner, H190

§ 4.1.2.1 I områder merket H190 på vertikalnivå 1, er tiltak i grunnen som innebærer f.eks. sprenging, nedsetting av peler, boring i og mot fjell, brønnboring eller fundamentering for påføring av tilleggslaster, bare tillatt dersom det kan dokumenteres at tiltaket ikke får uønskede konsekvenser for tunnel/kulvert innenfor regulert sikringszone. Når tunnelen er ferdigstilt reduseres sikringssonen til 15 m rundt bygget tunnel, i vertikalplanet avgrenset opp til terrengoverflaten, jf. illustrasjon i planbeskrivelse og på plankart.

§ 4.1.2.2 Det er anledning til å justere plassering av tunnel mellom trasé for Bybanen (STS) og annen banegrund - tekniske anlegg (SBT), jf. § 2.4.

§ 4.1.3 Ras- og skredfare, H310

§ 4.1.3.1 Ved alle typer terrenginngrep og utbygging skal man vise aktsomhet i forhold til mulig skredfare.

§ 4.1.3.2 Det er behov for skredsikringstiltak i overkant av Fjellveien for å ivareta sikkerheten langs forskjæring til Fløyfjelltunnelen. Tiltaket må detaljprosjekteres.

§ 4.2 Særlige hensyn til landbruk, friluftsliv, grønnstruktur, landskap eller bevaring av naturmiljø eller kulturmiljø (§ 11-8 c) (sone H530, H560, H570)

§ 4.2.1 Hensyn friluftsliv, H530_1, H530_2

Innenfor byfjellsgrensene skal naturkvaliteter og områdets verdi for friluftsliv, naturmangfold, kulturminner, landbruk og drikkevannsforsyning ivaretas. De respektive forvaltningsplanene sammen med kommuneplanens LNF-status for arealene, skal legges til grunn for arealforvaltningen.

§ 4.2.2 Bevaring naturmiljø, H560_1 – H560_5

Eksisterende trær skal så langt det lar seg gjøre beholdes.

§ 4.2.3 **Bevaring kulturmiljø, H570**

§ 4.2.3.1 **Historisk sentrum, H570_1, H570_2, H570_3**

Kulturmiljø og historisk bebyggelse skal sikres og ivaretas. De karakteristiske trekkene ved bebyggelse, bebyggelsesstruktur og kulturlandskap definerer områder som gir særpreg. Det skal derfor tas spesielle hensyn til dette ved søknad om tiltak og endret arealbruk.

Tiltak skal ivareta lesbarheten og opplevelsen av Bergens identitet og særpreg som historisk by. Det skal opprettholdes sammenhenger mellom hus og hage.

§ 4.2.3.2 **Historiske veifar, H570_4, H570_5, H570_6**

Det tillates ikke tiltak som kan medføre forringelse av Den Trondhjemske Postvei (H570_4, H570_5 og H570_6), veglegeme og kantareal. Bestemmelsen skal ikke være til hinder for vanlig vedlikehold. Statens vegvesen skal høres i saker som angår postvegene.

§ 4.2.3.3 **Listeført kirke, H570_7**

Ved all planlegging av tiltak i Sandvikskirkens nære omgivelser (H570_7) skal det tas hensyn til kirkens plassering og virkning i landskapet. Hensynssonen omfatter arealformålene o_BR1, o_ST1, o_SKF1, o_GAA1 og o_GP1 og o_GP2, o_SKV1.

For krav til detaljerte tekniske planer, se §2.8.1.

§ 5 **Bestemmelser til bestemmelsesområder**

§ 5.1 **Bestemmelser til bestemmelsesområde (område #1 til #9 på vertikalnivå 2 og #10, #12- #14 på vertikalnivå 1, #91_1 - #91_3, #91_7 - #91_12, #91_14 - #91_24, #91_27-#91_28, #91_31 - #91_48, #91_50, #91_52-#91_68 for bygge- og anleggsområde)**

§ 5.1.1 **Utforming (#1 og #2)**

§ 5.1.1.1 **Sandvikskirken**

Innenfor bestemmelsesområde #1 skal eksisterende mur bak kirken rives og erstattes av en ny mur. Murens plassering kan flyttes mot øst/innover i terrenget. Eventuell flytting må vurderes i detaljert teknisk plan jf. §2.8.1. Tiltak og konsekvenser må vurderes i sammenheng med etablering av inngang til underjordisk stasjon. Øvrige konsekvenser av eventuell flytting av mur må løses ved prosjektering, og vises i en eventuell senere byggesak.

Innenfor bestemmelsesområde #2 på vertikalnivå 2 (på grunnen) og bestemmelsesområde #10 på vertikalnivå 1 (under bakken) skal det etableres forbindelse mellom vertikalnivå 1 og vertikalnivå 2 ved bruk av trapper, rulletrapper, ramper og/ eller heis.

§ 5.1.2 **Vilkår for bruk av arealer, bygninger og anlegg, #4, #8, #9, #10, #11, #12, #13, #14**

§ 5.1.2.1 Innenfor #4 skal eksisterende snarveg mellom Kirkegaten og Prahls vei opprettholdes og vedlikeholdes.

§ 5.1.2.2 Innenfor bestemmelsesområde #8 kan det tillates endringer i løsningene for gangbro o_SS9 og o_SF44, park o_GP11 og o_GP12 og tilgrensende formål. Hensikten er å optimalisere utforming av park og grøntområder, løsninger for fotgjengere og syklistene samt ivareta hensyn til kulturmiljø og landskapsverdier ved å minimere visuelle konsekvenser av konstruksjoner. Gjennomgående forbindelser for fotgjengere og syklistene skal sikres.

§ 5.1.2.3 Innenfor #12-#14, vertikalnivå 1, skal det sikres at tunneler som krysser hverandre ikke kommer i konflikt med hverandre.

§ 5.1.2.4 Innenfor bestemmelsesområde #10 (Sandvikskirken), arealformål o_STS skal det på vertikalnivå 1 (under bakken) etableres holdeplass med tekniske anlegg under bakken med tilkomst via o_STB1.

- § 5.1.2.5 Innenfor bestemmelsesområde #9 kan det tillattes endringer i løsningene for vegene o_SKV9, o_SKV10, o_SKV11 og o_SKV12 samt SV8 med tilgrensende gangareal og sideareal. Det er det et mål å nedskalere trafikkarealet og gi bedre forhold for gående og syklende. Trafikksikkerhet, bussdrift og gode ventearealer for kollektivreisende skal ivaretas.
- § 5.1.3 **Sikre verneverdier i bygninger, andre kulturminner og kulturmiljø #6, #7**
- § 5.1.3.1 **Alleer i Amalie Skram vei #6 og #7**
- Eksisterende allétrær i #6 og #7 skal bevares. Trærne kan flyttes til midlertidig deponi i anleggsfasen eller sikres på annen tilfredsstillende måte.
- § 5.1.4 **Midlertidig bygge- og anleggsområde, #91**
- § 5.1.4.1 Områder innenfor bestemmelsesområde Midlertidig bygge- og anleggsområde, kombinert med arealformål BA, kan benyttes til tiltak som er nødvendige for å gjennomføre bybaneanlegget / veganlegget, herunder midlertidige omkjøringsveger, anleggsområder, tiltak for støyskjerming, riggplass, anleggsveger, lagerplass for bygningsmateriell, midlertidig massedeponering, maskiner og brakker. Når anleggsarbeidet er avsluttet skal områdene føres tilbake til opprinnelig arealformål, og istandsettes.
- § 5.1.4.2 Områder innenfor bestemmelsesområde Midlertidig bygge- og anleggsområde, med arealformål GP, GTD, GF, GAA, GT, GBG, BR, og B kan benyttes til midlertidig bygge- og anleggsområde i byggefasen. Når anleggsarbeidet er avsluttet skal områdene istandsettes i samsvar med formål i denne plan.
- § 5.1.4.3 Bestemmelsesområdet Midlertidig bygge- og anleggsområde skal gjelde til 31.12.2035, men ikke lenger enn ett år etter at bybaneanlegget / veganlegget og sykkelanlegget er åpnet for ordinær drift der annet ikke følger av særskilte bestemmelser.
- § 5.1.4.4 I anleggsperioden skal områdene til enhver tid være forsvarlig sikret og ikke medføre fare for beboere, brukere og omgivelser i og ved planområdet. Inngrep skal begrenses i størst mulig grad, og eksisterende kantvegetasjon og naturlige berg langs vann- og vassdrag, skal hensyntas spesielt, jf. §§6.1 og 6.2.
- § 5.1.4.5 Innenfor område #91_14 skal avkjørsel heves for å tilpasses ny situasjon. Området skal ikke benyttes til andre formål i anleggsperioden. Når anleggsarbeidet er avsluttet skal områdene tilbakeføres til opprinnelig arealformål, og istandsettes i tråd med dokumentasjon og kulturminnets egenart.
- § 5.1.4.6 Områder for #91_33 (gnr/bnr 168/890) samt #91_62 (gnr/bnr 168/1480) kan benyttes som midlertidig anleggsområde. Eksisterende boligbygg skal beholdes dersom det er teknisk mulig.
- § 5.1.4.7 Innenfor område #91_45 ved NHH skal eksisterende trær i allé bevares. Trærne kan flyttes til midlertidig deponi i anleggsfasen eller sikres på annen tilfredsstillende måte.

§ 6 **Rekkefølgebestemmelser (§ 12-7 nr. 10)**

§ 6.1 **Tiltak som skal være gjennomført før igangsetting av anleggsarbeid**

- § 6.1.1 Før en får tillatelse til igangsetting av anleggsarbeid skal det være avklart hvordan massene fra tunnelen skal håndteres i samsvar med §2.8.6.
- § 6.1.2 Før igangsetting av tunnelarbeid skal nødvendige anlegg for håndtering av drivevann/ tunnelvann for anleggsfasen være etablert. Dersom man har et omlastingsområde for masser, skal også nødvendig anlegg for håndtering av overvann være etablert.
- § 6.1.3 Før igangsetting av annet anleggsarbeid skal rassikringstiltak gjennomføres, jf. § 2.8.12 og § 4.1.3.
- § 6.1.4 For arealer med forurensede masser skal det foreligge godkjent tiltaksplan før arbeidene igangsettes.
-

- § 6.1.5 Lindeallé/trerekker innenfor bestemmelsesområde #6 og #7 samt midlertidig bygge- og anleggsområde #91_45 skal måles inn på kartgrunnlag. Berørte trær beskjæres og flyttes til midlertidig deponi i anleggsfasen.
- § 6.1.6 Plan for tiltak mot støy, støv, strukturlyd og vibrasjoner i samsvar med §2.8.7.
- § 6.1.7 Sikringstiltak for Sandvikskirken i samsvar med §2.8.9.
- § 6.1.8 Ny støyberegning for utforming av støyskjermer og lokale støytiltak i samsvar med §2.8.11.

§ 6.2 Tiltak som skal sikres i anleggsfasen

- § 6.2.1 Eksisterende gang- og sykkelforbindelser skal opprettholdes. Ved eventuell omlegging av gang- og sykkelveger skal omleggingen ikke utgjøre en vesentlig omveg. Traséer og snarveger brukt som skoleveg skal gis en særlig attraktiv og trygg omlegging. Midlertidige omlegginger skal ha tilstrekkelig bredde og de skal skiltes, belyses og ha fast dekke. Høye kanter skal unngås.
- § 6.2.2 Tilkomst for varelevering til og drift og vedlikehold av Sandvikskirken og NHH skal sikres.
- § 6.2.3 Omlegging av kollektivtrafikk skal utformes med særlig vekt på fremkommelighet og tilgjengelighet.
- § 6.2.4 Eksisterende adkomster skal opprettholdes frem til ny, midlertidig eller permanent adkomst er etablert.
- § 6.2.5 Tiltak mot forurensing / sedimentering etc. i anleggsfasen.
- § 6.2.6 Det må utvises særlig aktsomhet i anleggsfasen for arbeid i eller i direkte tilknytning til kulturminner og bygninger som inngår i verdifulle kulturmiljø i samsvar med §§2.8.5, 2.8.8 og 2.8.9.
- § 6.2.7 Sikringstiltak for Sandvikskirken i samsvar med §2.8.9.
- § 6.2.8 Nødvendige tiltak for håndtering av støy og støv i anleggsfasen i samsvar med §2.8.7.

§ 6.3 Tiltak som skal være ferdigstilt senest ved åpning av Bybanen for ordinær drift:

- § 6.3.1 Alle nødvendige tiltak som gjelder vegomlegging, trafikkomlegging, signalregulering, omlegging av avkjørsler og adkomster, gang- og sykkelveger, fortau, turveger og kollektivholdeplasser som er vist i planen. Med nødvendige tiltak menes:
- Tiltak som er nødvendig for å bygge og drifte Bybanen.
 - Tiltak som ved senere etablering kan gi driftsforstyrrelser for Bybanen.
 - Tiltak som gir sikker tilkomst for de reisende fra offentlig veg- og gangnett.
- § 6.3.2 Rømningsvei til underjordisk stasjon Sandvikskirken i felt o_SVA.
- § 6.3.3 Tiltak mot strukturlyd og vibrasjoner
- § 6.3.4 Støyskjermer vist i reguleringsplanen
- § 6.3.5 Vann- og avløpsanlegg inkludert flomveier skal være ferdigstilt og overtatt til kommunal drift og vedlikehold.
- § 6.3.6 Alleer innenfor o_GP9 og #6 (Amalie Skrams vei), o_GP11 og #7 (Amalie Skrams vei) samt midlertidige bygge- og anleggsområde #91_45 (NHH).
- § 6.3.7 Snarveg innenfor o_GT7 mellom Grensegrenden og Ekrebakken/Kirkegaten.
- § 6.3.8 Torg merket o_ST1 og o_ST3 til o_ST6.

§ 6.3.9 Offentlige gangforbindelser tilknyttet holdeplassene i felt o_GP1 (Sandvikskirken) og o_GT3 (Amalie Skrams vei).

§ 6.3.10 Sykkelparkeringsplasser i tilknytning til Bybanens holdeplasser, jmfør tabell i § 2.1.3.

§ 6.4 Tiltak som skal være gjennomført senest 1 år etter åpning av Bybanen for ordinær drift:

§ 6.4.1 Lokale støyskjermingstiltak jfr. §2.6.5.b.

§ 6.4.2 Alle grøntanlegg i tilknytning til bane, veier, gangareal og sykkelanlegg som skal legges om, med tilhørende sidearealer langs bane, vei og sykkelanlegg.

§ 6.4.3 Areal som er benyttet til midlertidig bygge- og anleggsområder skal være tilbakeført til opprinnelig arealformål jf. § 5.1.4 og istandsettes der annet ikke følger av særskilte bestemmelser.

§ 6.4.4 Friområde o_GF1.

§ 6.4.5 Gangforbindelser i o_GP14 og o_GP16.

§ 6.4.6 Etablering av offentlig gangforbindelse som følger VA-kulvert i Vestre Mulelvsmauet til Gutenbergsveien og videre til Persenbakken.

§ 7 Dokumenter som gis juridisk virkning gjennom henvisning i bestemmelsene

- Illustrasjonsplan
- VA-rammeplan med infrastrukturplan
- Miljøprogram

Vedlegg:

Tabell 1

Bestemmelsesområde og arealformålområde	Planer som skal gjelde etter at den midlertidige bygge- og anleggsperioden er over
<ul style="list-style-type: none">- #91_3, BA1- Kun der #91_11 overlapper med BA7- #91_28, BA26- #91_31, BA27- #91_33, BA28- #91_38, BA31- #91_41, BA34- #91_42, BA35- #91_44, BA37- #91_46, BA42- #91_47, BA41- #91_48, BA45- #91_51, BA43- #91_53, BA48- #91_67, BA36	<ul style="list-style-type: none">- 65270000, BERGEN. KOMMUNEPLANENS AREALDEL 2018 - 2030
<ul style="list-style-type: none">- #91_24, BA21- #91_22, BA22- #91_40, BA33	<ul style="list-style-type: none">- 5790000, ÅSANE/BERGENHUS. NORDRE INNFARTSÅRE TIL BERGEN, PARSELL NYGÅRDSTANGEN - EIDSVÅG

- #91_50, BA44 - #91_56, BA51 - #91_57, BA40	- 65270000, BERGEN. KOMMUNEPLANENS AREALDEL 2018 - 2030
- #91_7, BA5 - Kun der #91_9 overlapper med BA6 - Kun der #91_10 overlapper med BA8 - Kun der #91_14 overlapper med BA10, BA11 og BA20 - #91_19, BA13 - #91_18, BA18	- 10690000, BERGENHUS. WILHELMINEBORG OG TILLIGGENDE EIENDOMMER
- #91_19, BA19	- 15620000, BERGENHUS. GNR 168 BNR 380, 70, 369, 381 MFL., SANDVIKEN BRYGGE
- #91_12, BA9 - #91_15, BA14 - #91_63, BA17	- 10690000, BERGENHUS. WILHELMINEBORG OG TILLIGGENDE EIENDOMMER - 5790000, ÅSANE/BERGENHUS. NORDRE INNFARTSÅRE TIL BERGEN, PARSELL NYGÅRDSTANGEN - EIDSVÅG
- #91_16, BA16	- 5790000, ÅSANE/BERGENHUS. NORDRE INNFARTSÅRE TIL BERGEN, PARSELL NYGÅRDSTANGEN - EIDSVÅG
- #91_34, BA29	- 18940000, BERGENHUS. GNR 168 BNR 189, SANDVIKEN, VOKSENPSYKIATRI - 65270000, BERGEN. KOMMUNEPLANENS AREALDEL 2018 - 2030
- #91_36, BA30	- 18200003, BERGENHUS. GNR 168 BNR 2075 MFL., NYHAVNSVEIEN - 6130000, BERGENHUS. GAMLE BERGEN, NYHAVNSVEIEN 1 OG 2 MFL.
- #91_39, BA32	- 18200003, BERGENHUS. GNR 168 BNR 2075 MFL., NYHAVNSVEIEN - 65270000, BERGEN. KOMMUNEPLANENS AREALDEL 2018 - 2030
- #91_45, BA38	- 18350000, BERGENHUS. GNR 168 BNR 139, NORGES HANDELSHØYSKOLE - 65270000, BERGEN. KOMMUNEPLANENS AREALDEL 2018 - 2030
- #91_58, BA46 - #91_59, BA39	- 11050000, BERGENHUS. ØYJORDEN - STEMMEMYREN, REGULERING AV VEIER - 5790000, ÅSANE/BERGENHUS. NORDRE INNFARTSÅRE TIL BERGEN, PARSELL NYGÅRDSTANGEN - EIDSVÅG - 65270000, BERGEN. KOMMUNEPLANENS AREALDEL 2018 - 2030
- #91_60, BA47	- 6300000, BERGENHUS. STEMMEMYREN IDRETTSPARK
- #91_52, BA50 - #91_62, BA52	- 6300000, BERGENHUS. STEMMEMYREN IDRETTSPARK - 5790000, ÅSANE/BERGENHUS. NORDRE INNFARTSÅRE TIL BERGEN, PARSELL NYGÅRDSTANGEN - EIDSVÅG - 65270000, BERGEN. KOMMUNEPLANENS AREALDEL 2018 - 2030
- #91_52_BA49	- 10210000, BERGENHUS. LYNNGHAUGEN, UTVIDING AV VEI - 65270000, BERGEN. KOMMUNEPLANENS AREALDEL 2018 - 2030